

Emneevaluering, GEN-8001: Take control of your PhD journey

Helene N. Andreassen, ph.d.

Emneansvarlig for GEN-8001 og leder for UBs faggruppe for undervisning og læringsstøtte

Tromsø, 21. mai 2021

1. Introduksjon

Denne rapporten er den første som er skrevet for GEN-8001 Take control of your PhD journey. Den er delt inn i 12 deler og har 6 studentevalueringssrapporter som vedlegg.

For å vise utvikling over tid, og for å avdekke eventuelle ulikheter før og etter korona, har vi inkludert data fra de to akademiske årene 2019/2020 og 2020/2021.

2. Deltakere: Antall

Tabellen under er tenkt å illustrere (mangel på) frafall fra oppmelding til eksamen.

Antall	H-19	V-20	H-20	V-21
Antall oppmeldte	31	32	53	52
Antall deltakelse*, **	30 (4 Jurfak)	31	48 (4 Jurfak)	45 (4 Jurfak)
Antall levert eksamen	24	31	40	39
Antall bestått eksamen	24	29	36	37

*«Antall deltakelse» viser antallet studenter som har deltatt på nok undervisning til å kunne gå opp til eksamen.

**Deltakere fra Jurfak skriver ikke eksamen på GEN-8001. Per tiden har vi en overgangsordning, hvor ph.d.-studentene på Jurfak obligatorisk deltar på deler av GEN-8001-undervisningen, som et alternativ til et undervisningsopplegg tidligere gitt av UB til Jurfak. Avtalen med Jurfak er at deltakerne fra dette fakultetet skal delta på lik linje med andre ph.d.-studenter på GEN-8001 (følge all undervisning, skrive eksamen) når revidering av ph.d.-programmet deres er ferdig.

Antall oppmeldte tilsvarer de som har søkt opptak og takket ja til å delta på studieemnet. Vi setter vanligvis et tak på 30 deltakere, men utviser en viss fleksibilitet. H-19 og V-20 fikk alle som søkte, delta. De to siste semestrene (H-20 og V-21) har vi kjørt undervisningen på Zoom. Søknadsmassen har da vært større, men vi har allikevel sagt ja til alle kvalifiserte søkere. Dette fordi plassmangel ikke lenger har vært en utfordring, men også fordi vi ikke har hatt noen forutsetning for å anta det *ikke* ville fungere med en større deltakermasse, all den tid vi tok i bruk interaktive funksjoner på Zoom.

Hvert semester er det noen ansatte/ph.d.-studenter ved UiT som ønsker å delta, som ikke er kvalifiserte. Vi blir også kontaktet av ansatte/ph.d.-studenter ved UiT som ønsker å delta kun på deler av studieemnet. Disse to gruppene har vi sagt nei til, da vi ønsker at plassene fylles opp av ph.d.-studenter som ønsker å følge all undervisning, pluss ta eksamen. Vi tenker også at det er bedre for læringsmiljøet på emnet at alle deltakere er på samme nivå, og at de deltar på akkurat den samme undervisningen.

Vi vil fortsette å holde muligheten åpen for at andre kan delta hvis de 30 plassene ikke skulle fylles opp, men frem til nå har dette ikke vært tilfelle.

For å kunne gå opp til eksamen, må studentene delta på fire obligatoriske seminarer: 1) academic integrity and the transparency of science, 2) literature search, 3) open access publishing, 4) research data management. Vi mener at studentene lærer best ved å delta på undervisningen, men vi ønsker

samtidig at flest mulig skal få muligheten til å gå opp til eksamen. Vi utviser derfor en viss fleksibilitet ovenfor studenter som må melde fravær fra ett av seminarene på grunn av sykdom, reiser/tokt eller andre oppgaver som det er vanskelig å be seg fri fra.

3. Deltakere: Tilhørighet

Vi har ikke komplette data på hvilket ph.d.-program de ulike deltakerne tilhører, heller ikke hvilken campus de tilhører. Oversikten under baserer seg derfor på hvilket litteratursøkekurs de har registrert seg på i forkant av undervisningen. Deltakerne kan velge mellom tre disiplinspesifikke kurs: 1) Humaniora, samfunnsfag og jus, 2) medisin og helsefag, 3) teknologi og naturvitenskap. Deltakerne står fritt til å bytte kurs helt frem til undervisningen starter. Mange deltakere jobber interdisiplinært, og det er vår erfaring at særlig disse kan være usikre på hvilket kurs som er mest relevant for dem på det stadiet i forskningen de befinner seg på.

Disiplinspesifikt søkekurs	H-19	V-20	H-20	V-21
Humanities, Social Sciences & Law	58%	25%	24%	25%
Medicine & Health Sciences	14%	47%	29%	42%
Technology & Natural Sciences	28%	28%	47%	33%

Tabellen over viser at det er god faglig spredning på ph.d.-studentene, med en relativt jevn fordeling over tid på de tre kursene. Som en kommentar til fallet i deltakere på medisin og helse i høstsemestrene: Vi forsøker alltid å unngå at undervisningen på GEN-8001 kolliderer med store, obligatoriske ph.d.-emner på UiT. I noen tilfeller er dette uunngåelig, enten på grunn av lærerstabens tilgjengelighet eller på grunn av undervisningskalenderen til øvrige studieemner på High North Academy.

Det er også god spredning med tanke på type data ph.d.-studentene jobber med, se oversikt under.

Type data*	H-19	V-20	H-20	V-21
Data with sensitive information	35%	56%	55%	50%
Data without sensitive information	65%	44%	45%	50%

*Seminaret om forskningsdatahåndtering har to deler: En fellesdel og en del hvor deltakerne splittes i to grupper: «data with sensitive information» og «data without sensitive information». Dette grepet er fortsatt for grovkornet, men gjør det likevel lettere å fokusere på aspekter som er relevante for den aktuelle studentgruppen. For eksempel kan vi bruke tid på sikker lagring og deling i gruppen med sensitive data, mens vi kan bruke mer tid på strukturering og dokumentasjon i gruppen med ikke-sensitive data (dette er typisk deltakere med kvantitative data).

4. Eksamen

Formålet med eksamensoppgaven som gis på GEN-8001 er å få ph.d.-studentene til å reflektere over hvordan de kan gå frem for å gjøre sin egen forskning transparent og tilgjengelig. Dette gjør de ved å bruke eget ph.d.-prosjekt og fagområde som utgangspunkt for et essay på 1000-1500 ord. De kan velge mellom to oppgaver, om hhv publisering og håndtering av forskningsdata (tekst fra V-2021):

- 1) Evaluate 3 publication channels* that publish research within your field. Describe the evaluation process, using what you consider to be the most important criteria (2-3) for publishing/not publishing here. 1 of the publication channels you evaluate should be an open access, peer reviewed journal. The text must contain reference to at least one source on the GEN-8001 reading list.

*The term *publication channels* is open for interpretation. You might, for instance, want to evaluate 3 different journals or 3 different types of publications (e.g. journal articles, anthologies/proceedings, public or social media).

- 2) Open Science and sharing of research data presently receive much attention within and outside Academia. Reflect on what you consider to be the main challenges for sharing research data in your field. Irrespective of the degree of sensitivity of your (future) research data, include in your reflection some thoughts on how you can proceed in your research data management in order to make your data safely archived, yet visible to others. The text must contain reference to at least one source on the GEN-8001 reading list

Vi har valgt å benytte de samme oppgavetekstene (med små justeringer og presiseringer) flere ganger. Ved å måtte skrive om publisering eller forskningsdatahåndtering, får studenten jobbe dedikert med temaer som er relevant for ph.d.-arbeidet og forskerutdannelsen, temaer som er høyaktuelle i UiTs strategidokumenter, og temaer som kanskje ikke har like mye fokus i alle forskningsmiljøer.

Fordelingen på valg av oppgavetekst har lenge holdt seg jevn, men det siste semesteret ser vi en tydelig økning i antall studenter som velger å skrive om håndtering av forskningsdata.

Oppgavetema	H-19	V-20	H-20	V-21
Publisering	71%	71%	73%	49%
Forskningsdata	29%	29%	27%	51%

Intern sensor på emnet er Helene N. Andreassen (emneansvarlig), mens ekstern sensor er Michael Grote (UiB). Samarbeidet har fungert veldig godt, og det har aldri vært uenighet om karakterene. Så vidt vi vet har det aldri vært noen som har klaget på karakteren, men flere har bedt om begrunnelse for strykkarakteren. I disse tilfellene har eksamenskommisjonen levert en rapport i WISEflow. Bruken av sistnevnte har også fungert fint. Det har blitt innrapportert ett tilfelle hvor det har vært mistanke om fusk (plagiat) – avdekket ved hjelp av likhetsrapporten i WISEflow/Ouriginal.

Flere av studentene som har strøket har gått opp til eksamen på nytt semesteret etter. Vi har ikke tilgang til data som sier hvorvidt disse studentene har bestått på andre forsøk.

Angående faglig nivå og kvalitet på eksamensbesvarelsene, henviser vi til en kommentar fra ekstern sensor (Michael Grote), overlevert på bestilling 19. mai 2021:

Som de fleste poenggivende ph.d.-kurs ved universitetsbibliotek i Norge har GEN-8001 over de siste årene hatt en heterogen målgruppe med internasjonale deltakere fra forskjellige fagområder. Dette medfører et heterogent kunnskapsnivå hos deltakerne. Med valgmulighet mellom to forskjellige oppgavesett har kursoppgaven vært godt tilpasset målgruppen, og besvarelsene viser at minst en av oppgavene har vært relevant for alle deltakere. Sammenlignet med andre tilsvarende kurs i overførbare ferdigheter viser besvarelsene i GEN-8001 generelt et høyt refleksjonsnivå. Det er bra at oppgavene inviterer til personlige, prosjekterelaterte svar og med dette til refleksjon over eget arbeid og etiske aspekter ved egen forskningspraksis. På denne måten har oppgavene ikke bare en evalueringsfunksjon, men også egen læringseffekt for deltakerne.

5. Pensum

Pensumlisten til GEN-8001 skal til enhver tid inneholde oppdatert litteratur, og dette er særlig viktig for pensum knyttet til seminarene Open access og research data management, felter som er under stadig utvikling.

Vi har fått blandet respons på pensum, se punkt 9, men vi har ikke data på hva i pensumlista som vurderes positivt vs. negativt. En positiv kommentar vi kan merke oss er at deler av pensumlitteraturen har blitt delt med andre i fagmiljøet. To negative kommentarer vi kan merke oss er at pensum blir

vurdert som for omfattende, og at det er for lite korrespondanse mellom den totale pensumlitteraturen og undervisningen.

6. Kommunikasjon og tilgjengeliggjøring av undervisningsmateriale

Canvas fungerer som primær informasjonskanal, og har fungert godt siden vi tok dette verktøyet i bruk i 2018. Canvas-rommet er delt inn i en seksjon om studieemnet (inkl. eksamen) og deretter enkeltseksjoner for hvert av de fem seminarene. Disse igjen inneholder en «om seminaret», leseliste, eventuelle forberedelsesoppgaver, undervisningsmateriale og en punktvis oppsummering av seminaret. Undervisningsmaterialet legges ut tett etter undervisningen. I tillegg deles PowerPoint-presentasjonene på UBs nettside, og er dermed tilgjengelig for de som ikke ønsker eller ikke kan delta på kurset.

7. Underviserstaben: Deltakere og arbeidsflyt

Da vi startet arbeidet med studieemnet, tilbake i 2015, jobbet vi mye med å forstå behovet hos ph.d.-studentene, samt finne vår nisje i undervisningstilbudet på ph.d.-nivå ved UiT. Vi kjørte interne lesegrupper og innhentet tilbakemeldinger fra studentene, samt kommentarer fra faglig ansatte v/HSL, High North Academy og Forskningsstrategisk utvalg.

Selv om vi nå er i driftsfase, jobber vi fortsatt med kvaliteten på undervisningen vår. Blant annet kjører vi kollegaveiledninger med jevne mellomrom. Til dette benytter vi et skjema utviklet av Result, som er delt inn i tre deler: 1) planlegging/formøte, 2) observasjon, 3) egenvurdering. Noen ganger er det erfarne GEN-8001-kollegaer som evaluerer, mens det andre ganger er nyansatte ved Universitetsbiblioteket som evaluerer. Angående sistnevnte: I tillegg til å bidra med et friskt øye, fungerer kollegaveiledningen som opplæring i temaer Universitetsbiblioteket er opptatt av (f.eks. åpen vitenskap og kildebruk), og også i noen tilfeller som en forberedelse til egen undervisningsinnsats på GEN-8001.

Hvert seminar ledes av et undervisersteam på to personer, med spesialkompetanse på feltet. Alle undervisere er ansatt ved Avdeling for publikumstjenester ved Universitetsbiblioteket. I tillegg bidrar en ansatt fra ITA med undervisning på håndtering av sensitive data. Omrokeringer og utskiftninger skjer naturlig, f.eks. ved kapasitetsutfordringer, oppsigelser/nyansettelser, individuelle ønsker om nye utfordringer. Kontinuitet sikres imidlertid ved at det alltid er én underviser i paret som har undervisningserfaring fra det gjeldende seminaret.

Selv om studieemnet har en emneansvarlig, er det underviserparene som har ansvar for å sikre kvalitet og relevans på undervisningen, samt sikre at det er samsvar mellom undervisningen og emnebeskrivelsen. Emneansvarlig støtter opp om dette arbeidet ved å ha en tett dialog med underviserne, både gjennom semestervise fellesmøter, uformelle samtaler og generell informasjonsflyt.

8. Kollegaveiledninger

Høsten 2020 kjørte vi kollegaveiledning på samtlige kurs. I tillegg til at alle undervisere fikk tilbakemelding på undervisningen sin, var det et knippe kollegaer som på denne måten fikk en oppfriskning (eller innføring) i temaene det ble undervist i. For at kollegaveiledningen skulle bli best mulig, ble underviserne bedt om å indikere punkter til kollegaveilederen de ønsket å bli evaluert på. Det var litt variabelt hvor stor innsats underviserne la i dette, så her er det rom for forbedring. Kollegaveilederne gjorde en god innsats, og kommenterte på alt fra innhold, organisering og studentdeltakelse til formidling, både det som gikk bra og det som kunne forbedres. I mange tilfeller ble den skriftlige observasjonsrapporten komplettert med et oppsummeringsmøte med underviserparet i etterkant av undervisningen.

God kollegaveiledning fordrer et trygt kollegium, hvor man tør å komme med kritiske kommentarer. Alt tyder på vi har fått dette godt til på Universitetsbiblioteket. Det vi må sikre er at vi bruker evalueringsrapportene for alt de er verdt i videre arbeid med de enkelte seminarer. Det krever at underviserne setter av nok tid til revidering av undervisningen, noe som ikke alltid er tilfelle.

9. Studentevalueringer

Vi kjører studentevaluering hvert semester. Skjemaet som brukes tar utgangspunkt i et skjema utviklet ved High North Academy, som vi gjorde noen justeringer på allerede i 2018. Høsten 2020 gjorde vi en komplett revidering av skjemaet, med den hensikt å bedre evaluere korrespondansen mellom forventede læringsutbytter, undervisning/pensum og vurdering.

Evalueringsskjemaet sendes ut umiddelbart etter undervisningen, og det purres én gang cirka en uke før fristen. Et oppfølgingsskjema, som fokuserer på eksamen, sendes ut umiddelbart etter fristen for innlevering av oppgave. Antallet deltakere som evaluerer varierer noe, se under.

Type evaluering	H-19	V-20	H-20	V-21
Generell evaluering	37% (11/30)	61% (19/31)	46% (22/48)	58% (26/45)
Evaluering av eksamen	-	-	31% (15/48)	33% (15/45)

Evalueringsrapporter fra de fire semestrene er vedlagt denne rapporten, og sammenliknbare tall på tvers av rapportene er relativt jevne over tid. Hvis vi konsentrerer oss om de siste to semestrene, hvor vi har benyttet det reviderte skjemaet, ser vi at godt over halvparten er (svært) fornøyd med studieemnet i sin helhet, og vil (absolutt) anbefale andre ph.d.-studenter å delta. De fleste har fått informasjon om studieemnet via andre ph.d.-studenter, UiTs nettsider eller epost.

På spørsmålet om i hvilken grad kurset har hjulpet studentene å oppnå forventet læringsutbytte, er svarene veldig variable, men de aller fleste plasserer seg i spennet 3-5 (av 1-5, hvor 5 er høyest), og det på tvers av alle forventede læringsutbytter. Når det gjelder ulike undervisning- og læringsaktiviteter, skårer pensum og forberedende oppgaver lavere enn forelesninger og gruppearbeid. Mange kommenterer at de har nytte av gruppearbeid og diskusjoner, men flere kommenterer at det er for lite tid, og at noen aktiviteter kunne vært tydeligere introdusert. Når det gjelder egeninnsats, vurderer godt over halvparten at de har bidratt (svært) godt i gruppearbeid, mens det er veldig variabelt hvor mye den enkelte har bidratt i plenumssesjoner.

Godt over halvparten mener eksamensoppgaven fungerer (svært) godt for å måle læring på studieemnet, og at kurset har forberedt dem (svært) godt til å kunne svare på oppgaven. Godt over halvparten mener også at eksamensarbeidet har vært (svært) nyttig for ph.d.-prosjektet. En kommentar å merke seg er at det tar litt tid å forstå eksamensoppgaven og hva som er forventet.

Det siste semesteret har omtrent alle deltakere vært (svært) fornøyd med organiseringen av kurset. De hadde litt mer variabel erfaring høsten 2020, men fortsatt da var godt over halvparten (svært) fornøyd.

Vedlegg:

- H-19_Evaluering_Deltakere.pdf
- H-20_Evaluering_Deltakere.pdf
- H-20_Evaluering-eksamen_Deltakere.pdf
- V-20_Evaluering_Deltakere.pdf
- V-21_Evaluering_Deltakere.pdf
- V-21_Evaluering-eksamen_Deltakere.pdf

10. Samarbeid mellom Universitetsbiblioteket, HSL og High North Academy

Universitetsbiblioteket har samarbeidet om GEN-8001 med HSL og High North Academy siden det ble planlagt som et poenggivende kurs. Etter at studieemnet gikk over i driftsfasen, har samarbeidet med High North Academy ikke vært særlig aktivt utover det å avklare undervisningsdatoer, men dette kan skyldes hyppige utskiftninger i staben deres. Nå er en ny koordinator på plass, som vi allerede har etablert et godt samarbeid med. High North Academy anbefaler GEN-8001 som forkunnskaper til FSK-8002 Scientific Writing, og vi jobber for tiden med å rendyrke innholdet på de to studieemnene slik at de blir mest mulig komplementære.

Samarbeidet med HSL har fungert veldig fint hele veien. Den studieadministrative støtten har vært solid og uvurderlig, og den tette dialogen og den tydelige ansvarsfordelingen mellom studiekonsulent og emneansvarlig har sterkt bidratt til at rutinene rundt dette studieemnet har falt relativt kjapt på plass. Det har vært noen situasjoner hvor studentene har vært usikre på datoer for oppmelding, og det har også vært noen situasjoner hvor det har vært uklart hvem som er kvalifiserte for deltakelse (f.eks. de som tar en dr. philos, de som er forskerlinjestudenter). Vi har alltid klart å løse det, men vi bør jobbe for å unngå slike situasjoner.

Vi takker også for muligheten til nå å bli evaluert av ph.d.-utvalget på HSL, og ser frem til tilbakemeldinger på hvordan studieemnet GEN-8001 kan forbedres. Hvis mulig, stiller vi gjerne til et oppfølgingsmøte for å diskutere konkrete punkter.

11. GEN-8001 fremover: Planer og mulige diskusjonspunkter

- Høsten-21 vil vi gjøre en gjennomgang og revidering av emnebeskrivelsen og pensumlisten, med utgangspunkt i tilbakemeldinger fra ph.d.-utvalget, studentevalueringer og våre egne tanker og erfaringer.
- Når det er tillatt, vil vi gå tilbake til fysisk undervisning. Vi vil allikevel vurdere å tilby undervisning på digital plattform med jevne mellomrom, f.eks. 1 gang per år. Den økende deltakermassen vi har sett det siste året kan nemlig tyde på at det er ph.d.-studenter på andre UiT-campusen som ser det vanskelig å delta på tre dager undervisning i Breivika.
- Med jevne mellomrom får vi kommentarer fra deltakere om at GEN-8001 innebærer mye arbeid for få studiepoeng. Vi ser det ikke som aktuelt å redusere på mengden undervisning eller pensum, så spørsmålet er da om antallet studiepoeng bør økes. Dette ønsker vi å diskutere med HSL.
- Det har kommet signaler til UB fra rektoratet om at de ønsker at flest mulig ph.d.-studenter skal ta GEN-8001. Vi tar gjerne en diskusjon med HSL og High North Academy om hvordan vi kan gjøre dette. To punkter å trekke frem allerede nå:
 - Studentevalueringene indikerer at veldig få deltakere får informasjon om GEN-8001 fra sine ph.d.-veiledere og lokale forskningsmiljøer. Hvordan kan vi jobbe for å få ph.d.-veilederne til å oppmuntre sine studenter til å delta?
 - I de aller fleste tilfellene har det vært plass til alle kvalifiserte som har søkt opptak. Vi må vurdere hva vi gjør hvis søkermassen øker betraktelig.
- Mens noen deltakere setter pris på å diskutere med ph.d.-studenter fra andre fag, er det andre som ønsker mer disiplinkonsentrerte gruppearbeider. Vi har lagt til rette for sistnevnte i litteratursøkekurset og til en viss grad i deler av forskningsdatakurset, men det har alltid vært vår tanke at ph.d.-studentene skulle møtes på tvers av fagfelt og løfte diskusjonen til et mer overordnet nivå. Vi ønsker å diskutere med HSL hvorvidt dette er noe vi skal holde på, og i hvilken grad vi kan påvirke de ulike forskningsmiljøene til å følge opp diskusjonene lokalt.

12. Sluttkommentar

GEN-8001 er et tverrfaglig studieemne rettet mot førsteårs ph.d.-studenter ved UiT, hvor de skal heve sin kompetanse i akademisk redelighet og åpen vitenskap, kildebruk, publisering og håndtering av forskningsdata. Studieemnet skal føles nyttig for stadiet deltakerne er på, og det skal føles relevant ved at de forventes å bruke sine erfaringer og perspektiver i interaksjon med undervisere og medstudenter.

En jevn tilstrømning av deltakere hvert semester og (svært) gode tilbakemeldinger tyder på at innholdet treffer. Et tett samarbeid mellom undervisere, emneansvarlig og studieadministrasjon, og regelmessig formidling om studieemnet i ulike fora på UiT bidrar til at studieemnet holder god kvalitet og er tidsriktig.

Overgangen til Zoom, enten den er midlertidig eller permanent, har vært mer eller mindre uproblematisk for underviserne – dette takket være sterkt fokus på digital undervisning etter nedstengingen våren 2020. For studentene, så har vi ingen data som antyder at læringsutbyttet er bedre eller dårligere med nettbasert undervisning. Men vi mister det sosiale aspektet når vi benytter Zoom. Kaffepausene, minglingen og småpraten er en stor trivselsfaktor som vi tror bidrar til større trygghet og interaksjon i studentgruppen. For underviserne, så blir vi mer og mer erfarne med interaktiv undervisning i Zoom, men svarte skjermer og manglende feedback under plenumssesjonene er fortsatt en stor utfordring. Vi ser at instruerte gruppeoppgaver er nøkkelen til god, aktiv deltakelse i plenumsdiskusjonene, så dette vil vi fortsatt ha sterkt fokus på fremover, uavhengig av om undervisningen er digital eller fysisk.